28ՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 7556 27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1911

ԿԻՐԱԿԻ

12 Mars 1911 28me année N. 7556

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ԶԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ

Կ. Պոլիս Գալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

Ազգային Օրաթերթը

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین یویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMENIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Առանց մեծախօսիկութեան և լաւակնութեան կրնանք պարծանքով ըսել որ Օսմանեան Սահմանադրութեան վերահաստատումէն ի վեր Հայերը, պետութեան հանդէպ, միւս բոլոր հպատակ ազգերէն աւելի ուղղամտութիւն, հաւատարմութիւն և անվերապահ համակրութիւն ցոյց տուին նոր Ռէժիմին։ Ո՛չ մէկ խլրտում, ո՛չ մէկ հաւաքական ազմկալից տրտունջ կամ բողոք բարձրացաւ մեր կողմէ և պէտք է ըսել որ, ասոր համար, կառավարութիւնը մեզ չչփացուց, ի հեճուկս ուրիշ ազգութիւններու, ընդհակառակը։ Հաղիւ թէ քանանմեայ մարտիրոսութենէ մը ետքը կը պատրաստուէինք քիչ մը աղատ շունչ առնել, ինքզինքնիս գրանել, արիւնի մղձաւանջը մոռնալ, ահա ամենէն անլուր ջարդն էր որ տեղի ունեցաւ Կիլիկիոյ մէջ, գերազանցելով իր վայրագութիւններովը ինչ որ տեսած ու լսած էինք մինչեւ այն ատեն։

Եւ սակայն այդ ահեղ փորձութիւնը կրկին մենք կրեցինք արժանապատուութեամբ, ուղղամտութեամբ, հաւատարմութեամբ։ Լացինք մեր զոհերուն վրայ, բայց վրէժխնդրութեան կամ ընդվզումի զգացումը խեղդեցինք մեր մէջ, նոյն իսկ չանացինք որ սահմանադրական կառավարութիւնը մաքուր ձեռքերով ելլէ այդ արիւնի ճապաղիքին մէջէն ու հաւատացինք որ եղածը Ապրիլ Համիտի ու հին Ռէժիմի քաղայման վերջին աւերածի պղծութիւնն էր։

Բայց հակառակ մեր կողմէ ցոյց տրուած այս երկայնամիտ համբերատարութեան, ինչ փոխարինութիւն ըրաւ մեզի կառավարութիւնը, ինչպէս փորձեց վարձատրել մեր անընկուն հաւատարմութիւնը։—Եւ ո՛չ մէկ կերպով։

Ո՛չ թէ միայն մեր վիճակի բարելաւումը համար ամենափոքր հոգածութիւն մը ցոյց չտուաւ, այլ նոյն իսկ, կարելի է ըսել որ մասնաւոր ճիգ մը ըրաւ մեզ լքելու, երեսի վրայ թողուլ և ոտնակոխ ընելու։

Հայաբնակ գաւառներու մէջ ո՛չ մէկ դրական բարենորոգում գործադրուեցաւ երեք տարիէ ի վեր, արդարութեան և ապահովութեան համար ո՛չ մէկ միջոց ձեռք առնուեցաւ, քրդական յարձակումները գոնէ մասամբ դարմանելու համար ո՛չ մէկ ձեռնարկ եղաւ և կարելի է ըսել որ, այսօր, հայաբնակ գաւառներու վիճակը ո՛և է փոփոխութիւն չէ կրած համիտական բռնակալութեան սեւ օրերէն ի վեր։ Հայկինչ կործանարար քաղաքականութիւնը էր յամր ու յարատեւ ընթացքը նոյնքան կանոնաւոր ու անպատիժ կերպով կը շարունակէ օրքան Ապրիլ Համիտի օրերուն։ Ազատութիւնը, Սահմանադրութիւնը, Հաւասարութիւնն ու Միութիւնը ուրիշ արդիւնք չունեցան՝ այլ մեզի միջոց տալու միայն որ հայկական սպաննութեանց, ոճիրներու, աւերումներու և հարստահարութեանց պատմութիւնները փոխանակ եւրոպական թերթերէն իմանալու, օրը օրին, տեղական թերթերէն տեղեկանանք։

Շիտակը աղուո՛ր առաւելութիւն...

Ակամայ այս տխուր խորհրդածութիւններուն կը մղուինք լսելով նորագոյն ջարդի մը բօթը որ կը հասնի մեզ վաստուրականէն։ Փիւրթահիր աղայի տղաքը և իրենց համախոհները եօթը երանելի Հայեր ձեռք կ'անցընեն՝ զանոնք թունաւորելով սպաննելու համար։ Այդ մարդասպանները եօթը Հայերէն չորսը ահռելի տանջանքներով կը մեռցնեն, մէկը՝ մահացու կերպով կը վիրաւորեն, իսկ մնացած երկու Հայերը վախերնէն կը խելագարին։

Ահա՛ Աղթամարի կաթող, փոխանորդին հեռագիրը իր ահռելի լակոնականութեան մէջ։

Ասիկա յայտնի կ'երեւայ որ դիպուածական ոճիր մը չէ։ Ոճրագործները նախապէս ծրագրուած գործ մըն է որ խղճի մտօք կը կատարեն ընտրելով իրենց զոհերը։ Հայկական ջարդի մը սկզբնաւորութիւնն է, այս անգամ ո՛չ թէ ժողովրդական զանգուածին գէմ ուղղուած, այլ անոր գլխաւորներուն՝ երեւելիներուն դէմ։ կարելի է գուցէ ասիկա ջարդային քաղաքականութեան բարեփոխեալ մէկ ձեւը նկատել, «յառաջդիմութիւն» մը վայրագութեան ճամբուն մէջ... որովհետեւ ամէն մարդ իր գիտցած կերպով կը յառաջդիմէ այս չնչաչարհիկ երկրին մէջ, բայց վերջապէս ջարդը ջարդ է։ Եւ կրնանք ու զարհուրելի վստահութիւնը ունենալ թէ այդ ջարդերը պիտի կըրկնուին հետզհետէ, որովհետեւ կառավարութիւնը չպիտի ուզէ խստօրէն պատժել ոճրագործները որոնք աղդեցիկ մարդիկ են և կրնան դրդել Քիւրտերը կառավարութեան դէմ և նոր պէտք մը բանալ՝ քանզի Քիւրտերը, իբրեւ ըմբոստ ու անհնազանդ ցեղ մը, ի հարկէ ժամուն ու քիչ մըն ալ պատկառանք կ'ազդեն պետութեան։ Խոհեմութիւնն ու քաղաքականութիւնը կը պահանջեն որ հետերնին ալէկ երթցուին։

Իսկ Հայերը, է՜հ, անոնք վարժուած են ջարդի ու հարստահարութեան, ասկէ զատ հաւատարիմ, ուղղամիտ և բարեացակամ ժողովուրդն են որոնք պինդ փարած են Սահմանադրութեան և նոր Ռէժիմին։ Անոնցմէ վախնալիք բան չկայ։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՆՈՐ ԿԵԱՆՔԷՆ ԴՐՈՒԱԳ ՄԸ

— Ալլո՛, ալլո՛։
— . . . . . .
— Ալլո՛, ալլո՛,
— Էֆէնտի՛մ...։
— Ալի պէյ չկայ մեր դիւանին մէջ։ Ո՞վ կ'ուզէք։
— Եաշար էֆէնտին։
— Եաշա՛ր էֆէնտին մի... կեսի՛ր նայիմ։
— Էֆէնտի՛մ, ինչ բա՛ք, ինչո՛ւ, ո՛ւր է գացեր, Լա հաուլի վէ լա՛...։ Ճանըմ, ասանկ բան կ'ըլլայ, չէ՝, ինչպէս... է՛յ հիմա ինչ պատահեր ասանք ասհապը մէսալէէին...։ Էֆէնտի՛մ..., Այո՛, անշուշտ, եթէ սոիպոզական չըլլար, ամէն օր։ Ինչ ըսիք... Այո՛, երեսփոխան է, Պոլսոյ մէկալաւ։ Շատ լաւ, քիչ մը կը սպասենք։

Կէս ժամ վերջը Թելէֆոնին զանգակը կը հնչէ...։ Պաշտօնեան նորէն գործիքին դալուխն է՝ բերնակը բերնին, խօսնակը՝ ականջին, և աչքը խօսի՝ մտիկ կ'ընէ։

— Էֆէնտի՛մ...։ Ճանըմ, եաշար էֆէնտին կ'ուզեմ... Ուրեմն կանչել չտա՞ք...։ Ա՛յ, սա գործն ալ ո՛րլաք երկար տեւեց, լուր տուէք, համմէ՝, ինչո՛ւ...։ Բայց կէս ժամ է որ երպագը մերթաճաթը կը սպասէ։— Այո՛, կարեւոր մէկին է...։ Չեմ գիտեր, Թուսկանը չեմ լիչեր, կարգթիւը նայեցէք անցեալ շաբթուան Թղթատարին մէջ։ 4955 է կարծեմ...։ Այո՛, շատ աղէկ, քիչ մըն ալ սպասել կուտամ։

Ուրիշ կէս ժամ մըն ալ կը տեւի։ Գործին տերը կը սկսի անհամբերութեան նշաններ ցոյց տալ։

— Ալլո՛, ալլո՛... Ո՞վ էք դուք։ Այո՛, եկա՞ւ եաշար էֆէնտին, դեռ չելա՞ւ, հա՞ նամա՞զ կ'ընէ, է՛յ, օգնականին ըսէք թող լարաթերութեան դնէ զիս Մուհասպէէի պէյին հետ։ Է՛... ա՞ն ալ չէ՝ հայ... քանի ժամ պիտի սեւէ մէշիխը... էֆէնտի՛մ, խահուէ՞ կը խմեն... ա՛չ, այո՛, բայց, սակայն, է՛յ, ի՞նչ, ի՞նչպէս, ինչո՞ւ, ե՞րբ, ո՞վ։ Քանի ժամ պիտի սպասէ։ Մենք այսպէս միրաճաթ ընողները չենք կրնար սպասցնել։— ո՛չ թէ այո՛։ Ե՞րբ պիտի գայ... բայց համբերութիւնը հատաւ ասպասողներուն... այո՛, մէկ չէ։ երկուքը չէ... Սիկառն ալ լմնայ նէ, ինծի իմացուցէք...։ էֆէնտի՛մ...։ Նրատելու տեղ չկայ...։ Ընդամէնը երկու... ի՞նչպէս, այո՛, միայն երկու աթառ կայ... ա՛չ, միւսները տաքի վրայ կը սպասեն։ Եկա՞ւ, եկա՞ւ վերջապէս։ Ուրեմն իմացուցէ։ Հա՛, Նազրը պէյը կը կանչէ...։ Հեռ է այսօր ալ թաղ երթան, ո՞ր օրուան խօսք տանք...։ էֆէնտի՛մ, պա՛յ իւրթիւնէ։

— Աննատքնը՛դ եա, պիր քաչ կիւնէն կէլիր՝ ճէվապրնը պլերսընը։ Պուրատը Միւրաճաթ Գալէմի տիր, պիզ իչի չապուդ Թէվֆիկ իսէրիզ, չիման Թէլէֆոնը՝ զը, հէյ հէյ պիր վագէթ Թէլեֆոնիր վէ միւսամանա իթմէյիզ, էմին օլսուն, սէֆա՝ կելմինիզ...։ Կէօրիւյօրսընիզ՝ ա, ներտիվէնի չբգմայա պիլէ հաճէթ գալմասը, Թէլէֆոն սայէսինտէ իչնիզ կէօրիւլսիւ։

Եւ մասնէ՛լ թէ ասնդուխ մը միայն ելլել հարկ էր՝ վերի դիւանէն առնելու համար այն ժամական պատասխանը որ Թելէֆոնին չնորհիւ ժամէ մը հազիւ կարելի եղաւ առնել...։ Ս. Դ.

22 Փեբր. 1911

ՄԵԾ-ՊԱՀՔԻ ՆԱԽԱՏՕՆԱԿԸ
ԷՏԻՐՆԷԻ ՄԷՋ

(ՏԵՂԱԿԱՆ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ)

Բարեկենդանի խրախճանութեանց կուգայ վերջ դնել Մեծ Պահքի առաջին երեքշաբթի հիվա կէճիսին՝ քան տեղացաց։ Նոյն իրիկուն, ընտանիքի հայրը խարբերդաւոր կերպով մը իր գուռնայր Թաշկինակէն գուրտ կը հանէ ուռնդական սուսամ հիվասին— կէակնուած գուռնայր, կլոր շաքարներով.— ու տեղնին վրայ կը դնէ, ուր պատոյ տեղը կը գրաւեն նաեւ խաչած լուբիան՝ և կաղամբի բուրեուն։

*Ճաշէն վերջ՝ հրաւիրեալները կը հասնին մի առ մի։ Սովորական մեծարանքներէ վերջ՝ տանտիկինը՝ խնամքով ներս կը բերէ խաչին համար վերապահուած հիվան։ Սենեակին ճիշդ մէջտեղը՝ ցերեկուընէ կեռ դամ մը գամուած է առատաղէն։ Նրկանքներէն է՛ն ճարպիկը, աթոռ մը վրայ բարձրացած՝ կը յաջողի անցընել արասանը դամին։ Հիվան՝ նժարի ձեւառած՝ կը կապուի առատաղին՝ որուն մէւս ծայրը խաչը կառավարողին ձեռքին է։ Նշանը արուելուն պէս՝ ղղամարդ և տեղմ իրարու մօտիկ, ծալապատիկ, կը բոլորուին տախտակամածին վրայ։ Ղեկավարողը իր գործին վրայ է, նստած բազմոցին մէկ անկիւնը՝ հոգեւին փարած է իր պաշտօնին, կը ղանայ խարուսիկ եղեւէլներ. ալ տատանին օրուն ուժգնութենէն կախում ունի հիվային ուղեծածան տարուբերումներն օդին մէջ։ Խաղին պայմանն է սակայն նոստած, միմիայն բերանի խածուածքով տիրանալ հիվային։ Ու տգեւորութիւնը կը սկսի.— տիրուն, կլորիկ բերաններ կը բացուին, վերամբարձ ծընոտներ ալ և ձախ խեւացնոր չարժումներով ախոյեան կը լինին քաջինին որ օժտուած ըլլալ կ'երեւայ լայնածաւալ բերանով ու գիտակից իր բնական չնորհին ոչ օգի միջոց կը թողու մաքառելու։ Հիվան՝ հլու, հնազանդ առաջնորդողին ճարպիկ ղեկավարութեան անխոյ, իր կարծր և կծու հարուածները կ'իջեցնէ երկրպագուներուն է՛ն պայծառի մատերուն։ Արիւնատած լինդեր կը յամառին պայքարիլ տակաւին, ու փափուկ տեռը մեծ հերոսութիւն կը ցուցնէ այս պահուս՝ չընկճելով հարուածներու տատանութեան տակ։ Ու հիվան իր հոգեվարքին մէջ է, տենդակին գաղջ մթնոլորտը կը սկսի կամաց կամաց կակուղցնել հալեցնել զայն ի վրէժ մաքառողներու ատնուն ճիգերուն անանց երեսն ի վար ցրցքնելով չուշմայի և հիվային հեղուկ ցայտուքներ։ Խանգարուած coiffureներ և հիվայաթաւ պեսեր տիրուն տեսարան մը կը ներկայացնեն դիտողներու։ Ժամուան մը անյոգող փորձերէ յետոյ ղեկավարողը, ինք ալ իր ճարպիկութենէն գոհ՝ փորձ մը եւս կ'ընէ ու ահա օրիորդ մը որ ներկաներէն է՛ն ճարպիկը ըլլալու համբաւը ունի, յաղթանակը կը չտի։ բերանով կրցած է խածնել հիվան, և առանց ձգելու, երկու ծնոտին մէջ, ցուցադրած կը մնայ պահ մը։ Ու չնորհաւորութիւնք ծայր կուտան, կանացի քաջալերանքներ կը սկսին ընկերակիցներու քրքջալի խօսակցութիւններէն յայտնի կ'ընեն նշանացու օրիորդին ապագան, բաղդը ժպտած է, ա՛լ պիտի նշանուի այս տարի, անպայման։

Ու օրիորդը՝ ջերմ հաւատացեալ ուսնդուլթեանց նշանակութեանը՝ իր երազած փեսացուին արդէն տիրացած ըլլալ կը կարծէ...։ ԹՂԹԱԿԻՑ

Էֆիրնէ

ԳԻՒՂԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԵԳԵՍԻԱ

Մինչ կը գրենք այս տողերը՝ ձիւնի համայնատիւռ տարափը կը մաղուի մթնոլորտէն, քաղաքիս մէջն ու դուրսը դաշտերի դաստապարեալ ամէն գործ ու առեւտուր։

Այս առաջինը չէ ձիւնին՝ որ ապրիլափառ վարագուրած է մեր լեռներն ու գաւառները, որ այդ միապաղաղ ձերմակութեան մէջ կը պահէ ամէն տեղ ու տեսարան։

Աւարտած տարիին վերջին օրը, Դեկ. 31ին էր՝ որ սկսաւ առաջին ձիւնը՝ տեղիս բարեխառն կլիմային համար անսովոր առատութեամբ և այս երրորդ անգամն է որ ձիւնատարափը կուգայ ուելի անանցանելի դարձնել փողոցներն ու համբարները։

Ամբողջ աշունն ու ձմրան մէկ մասը անցաւ չափ չոր, հաղիւ երեք անգամ տեսնուած ընդհատ անձրեւներ՝ չիրցան ամէն կողմ գտնել ամառուընէ փոշեցած հողը խոնաւցնել։ Երկրագործները, որոնք այս տարի անսովոր առատութեամբ ցանած էին, վտտա ու մտահոգ՝ կը վախնային իրենց ձգած հունտերուն փճացումէն։ Բայց հաւարակային առածները չտա անգամ կը հիմարուին։— «Ամեռը մթնոլորտին մէջ չմնարդ, ու ահա անձրեւի տեղ՝ գտնէ տատա ձիւնը հասաւ, Թրծելու ցամաք մնացած հողը։

Գեանի պարարութեան տեսակէտով, անշուշտ ձիւնը կատարեց կարեւոր դեր մը, բայց չենք գիտնար ծանկել թէ ան կը ձգէ իր ազատարար ազդեցութիւններն ալ։ Նախ որ գործի ու երթեւեկութեանց ընդհանուր դադար պատճառելով շատ մը ազգատ ու նոյնիսկ միջակ դասակարգի տուներ մատնեց մեծ դժուարութեանց։ Ցուրտ քամին կը ուրայ անսովոր տատակութեամբ ու շատ հարատարօտ ընտանիքներ՝ զուրկ նաեւ վառելիքէ բարին իսկական նշանակութեամբ կը ուսայրին ցրտատուսուր։ Թէեւ քանի մը բարեխիղճ հայ երիտասարդներ երեկուընէ սկսեալ հանդանակութեան մը ձեռնարկած են, գոնէ կարօտ ընտանիքներուն վառելանիւթ բաշխելու համար, բայց — ձիւնին ոգիտակութեան չափ — պայծառ է որ արդիւնքը երբեք բաւական չէ մեղմելու զրկուածներուն տառապանքը և հասնելու պէտքին մեծութեան։ Մտածել կուգայ մանաւանդ որ մինչեւրորդ երկու շաբաթէ ի վեր դէշ կերպով կախած է երեսը ու կը վախցուի որ տակաւին երկար պիտի տեւէ տառապանքի օրերը՝ վերյիշելով 1879ի չորսդէհ ձմեռը, իր բերած այնքան նիւթական աղէտներով, որուն համար առած «ձիւնի տարի» կոչումովը մինչ մը մտնուի երբեւ չարտնուն ժամանակամիջոց մը։

Ձիւնի կրկնուող վայրէջքը մեծ վատնդի կ'ենթարկէ նաեւ խաչնարածութեամբ ու դուարածութեամբ զբաղող դասակարգը, որուն գոյութեան կը ապառնայ ցուրտ եղանակը, որովհետեւ ճարտարուրի կը թողու դուարները ու ասվէն մեռնելու կը դատապարտէ նարածին գառնուկները։

Գեանի հարուտին գաչարուն գալ մ'ինոլորին յարմարութեան չնորհիւ՝ բնակչութեան մէկ կարեւոր մասը չտնկեց ըլլալով մինչ դուարաբուծութեան գործին, կը հասկցուի անչուշտ թէ հիմակուան այս անսպատ եղանակը ո՞ր տարիճան նիւթական վնաս կը պատճառէ դուարաբ ժողովրդին, որ դեռ նոր դուրս եկած էր անցած տարուան անաւեր ոգուութեան ու կարօտութեանց չրջանէն։

Ո՞ւր անցած տարուան գարնանային ձմեռը, երբ լեռ ու լանջ կանուխէն ծաղկած նեղութեան օրերուն մէջ գոնէ ապագայի լաւագոյն օրերը կը կանխատեսէին, և ո՞ւր ներկան՝ որ անահանգիստ տեսակէտով մեր ու անորոշ ապագայ մը միայն կը նախազգացնէ։

* * *

Դեկտ. 16ին մեռաւ տեղւոյս Հայ — հռովմէականներու Վաղեմի Առաջնորդ Հ. Բարսեղ վրդ. Ադամեան ընկ Խարբերդի, կրթութիւն առած՝ Զմմառի վանքը։ Հայերէնի հետ՝ հմուտ էր նաեւ օսմ., ռաբ. եւ ֆրանսերէն լեզուներու։

Նախապէս Առաջնորդ եղած է Այնթապի ու Բէյռութի մէջ, ու 55 տարիէ ի վեր ալ Եգիպտոս Հայ-հռովմէականներուն Առաջնորդութիւնը կը վարէր։ Մեռաւ 95 տարեկան հասակի մէջ։

Հ. Բարսեղ բնաւորութեամբ խիստ՝ բայց անչափ և ուղղամիտ եկեղեցական մըն էր։ Թէեւ իր առաջնորդութեան առաջին տարիներուն տաք գործունէութիւն ցոյց տուած է, բայց իր ոչ-գիւրահաղորդ բնաւորութեամբ չէ կրցած մեայն կերպով օգտուիլ հայ ժողովրդին ունցեալ պառակտումներէն, որով հայ-հռովմէական հօտն հոս՝ սկիզբէն մինչեւ հիմա՝ է՛ ու կը մնայ միայն 8-10 տուն։

Մերթ ընդ մերթ հայ խմբաւորումներու դիմումն իրենց՝ այնչա՛փ նպատակաւոր, այնչա՛փ խարուսիկ եղած էր որ այդ մասին մեծ ու վերջնական փոփոխութիւն մը իրագործուցած էր Հ. Բարսեղ, որով՝ վերջին տարիներու իր ակարութեան օրերուն մէջ եկող դացող օգնական վարդապետներուն ազդրդին մնալիք եռանդը կը չափաւորէր՝ կանխաւ հասկցնելով անոնց՝ որ մայրենի եկեղեցիին ո՞և է միայուն որս մը ընելու ձգտումը անհաւանք յոգնութիւն մը միայն պիտի բլլար։

Դէթ այս տեսակէտէն՝ Մայր եկեղեցին յարգանք մը կը պարտէր հանգուցեալ վարդապետին, որուն յիշատակին իրաւ ալ յարգեց՝ եղած հրաւէրին համաձայն մասնակցելով անոր յուղարկաւորութեան հանդէսին։

* * *

Գաւառիս նորընծայ Առաջնորդը, Տ. Արտաւազդ Ծ. վարդապետ Դալէնտերեան՝ ուղեկցութեամբ Տիգրանակերտի Առաջնորդ Տ. Զաւէն եպս.ի՝ դեկտ. 25ին հոս ժամանեց դիմաւորողներու պատշաճ ընդունելութեամբ։

Բնականապէս Առաջնորդ հարն քանի մը օրեր զբաղեցաւ շնորհաւորական այցելութիւններ ընդունելու ու փոխադարձ այցելութիւններ տալու։

Կառավարիչ պէյը ծննդեան ասնի երկրորդ օր Առաջնորդարան այցելելով շնորհաւորեց Առաջնորդ հօր պաշտօնը ու օրհնուան ասնը։

Անչուշտ ա՛լ եկած է ժամանակը որ Առաջնորդ հարը սկսի ձեռնամուխ ըլլալ իր պաշտօնին պատկանած գործերուն։ Մեր տեղական ազգ. գործերն վերէն վար բարեկարգման և հեռեւապէս խնամատարութեանց կը կարօտին։ Նորին Սրբութեան մէջ արդէն կը նշմարուի օգտակար ըլլալու խնդը, ուստի լիաբոյսենք որ պիտի յաջողի հեռագոյն ուղղութեան մը վերածել ամէն գործ ու խնդիր։ Գ. Կ. Ռ.

ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆ ՎԷՃԻՌԻՆ ԱՌԹԻՒ

Վերջին ժամուն ստացանք Ա. Եֆ. Փանոսեանի կողմէ սրամիտ ու միանգամայն փաստացի պատասխան մը, ուղղուած Ա. Եֆ. Ալիպարի, խնդրոյ նիւթ եղած Ֆրանսերէն ծանօթ մահաղդին առթիւ։ Հանրի Լաֆրանի դէմ ուրիշ ակադեմական մը վրկայութեան կը կոչուի այս պատասխանագրին մէջ։ Դասը, ինչպէս կը տեսնուի, վերաքննելի է տակաւին։ Ա. Եֆ. Փանոսեանի գրութիւնը պիտի հրատարակուի մեր երեքշաբթի թիւով։

ՄԵՐ ՌՕՏՈՍԹՈՅԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Արեւելքի Ռոտոսթոյի գործակալն է Տիար Միհրան Տաճիրեան, որուն կը բնան դիմել հաշիւ ունեցողները ու բաժանորդ արձանագրուիլ փափաքողները։

Խորհրդային Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ ԱՌԱՎՈՏ

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Ինչպես հայտնի է, Արարատյան շրջանի գյուղատնտեսական աշխատանքները ավարտվել են։ Գարնանային ցանքերն ամբողջությամբ կատարվել են։ Գարնանային ցանքերի մեծ մասը ցանվել է ոռոգելի հողերի վրա։ Ոռոգելի հողերի

կարգ մը անշահախնդիր և պատուաւոր մարդիկը, որպէս զի անոնք քայլուին ու իրենք անցնին անոնց տեղը։ Գօղմիտի էֆ. խօսեցաւ երկու խնդիրներու մասին. Թնդանօթներու և Թաքսիմի մարզարանին վաճառման մասին. բայց Գօղմիտի էֆ. այդ երկու խնդիրներուն մասին պէտք չէր որ խօսէր. անոր համար որ առաջինին զօմիսիօնճին էր և երկրորդին՝ այսինքն Յունաց Պարիւրքարանին փոխանորդը՝ մարզարանի խնդրին մէջ (ծափեր)։ Գօղմիտի էֆ. պնդեց որ յոյն ազգը իրաւունք ունի Թագսիմ մարզարանին մէջ. սխա՛լ է. (Վանվամա եֆ.— Գօղմիտի էֆ. Պարիւրքարանի խօսք չկրաւ։ Հօճա Վահիպ.— ըրա՛ւ). ըրա՛ւ, ատենագրութիւնները հոս են. ապացուցանելու համար որ Յունաց Պարիւրքարանը իրաւունք չունի, անաւտիկ հին ըժիմին կազմուած յանձնաժողովի մը տեղեկագիրը, որուն անդամակցած են՝ Յունաց Պարիւրքարանի կողմէ Գօրասի ու Անարէաքի էֆ.ները, և եզրակացութեան յանգած են՝ այդ տեղը և է իրաւունք չունի յոյն հասարակութիւնը. միայն գահնշէց Սուլթանը 15 հազար ոսկի տուած է այդ ժամանակ և խնդիրը փակուած։ Ըստ ասուցաւ թէ՝ 400 հազար ոսկին չատ նուազ գին մըն է և այսքան գումարի մը փոխարէն այդ գեղեցիկ ծախողը չափազանց պարզամիտ է, այսինքն մէկ խօսքով, «թիւրճիսի», ապտալ։ կը վստահացնեմ ձեզի տակաւին որ այդքան ապտալ չեմ։ Գօղմիտի էֆ. ըսաւ որ մէթրոն քսան ոսկի կ'ընէ. ճիշդ է բայց դուցէ 50-60 տարիէն։ Ըստ նոյնիսկ թէ՝ այդ գեղեցիկը գնող ընկերութեան սպառնական հեռագիրներ գացած են, սխա՛լ է, այդ հեռագիրները մենք տուինք և անիկայ ալ պատերազմ. նախարարին բացատրութեան վրայ, թէ՝ մինչեւ երկու տարի անկարելի է այդ տեղի զօրքը ուրիշ տեղ փոխադրել։ Թէմէթիի մասին խօսելով ըսաւ թէ՝ ասէն տուրք օսմանցիներուն վրայ կը բեռցուի և օտարները ազատ կը մնան, ուրկէկը վնասուին, ասոր համար է որ ըսաւ մեր մէջ ախարաւութիւնը մնացած է միայն. տակաւ ալ ճիշդ չէ. մեր մէջ Իտալա, Հրեայ և մանաւանդ Հայ վաճառականներ քի՛չ կան։ Արդ, ինչպէս կը տեսնէք Գօղմիտի էֆ. խօսեցաւ միայն իր երկու անձնականնդիրներ. ըսաւ վրայ, իսկ պիւտճէի մասին ընաւ։

Ճավիտ պէյ յոյսով պատասխանելով Վէհպի, Մէճմէ էֆ.ներու և Սըգը պէյի անցաւ գլխաւոր ընդդիմախօսներէն Լուֆթի Տիքրի պէյի։

«Լ. Տիքրի պէյ նախ ակնարկութիւն ըրաւ իմ գրական լեզու գործածելուս. բայց տակաւ իմ բնաւորութիւնս է. ես օրիշներու պէս անվայել լեզուով չեմ կրնար խօսիլ. իմ զէնքս գրական լեզուս է տակաւ գործածեցի և միշտ ալ պիտի գործածեմ։ Լ. Տիքրի պէյ ամէն առթիւ կ'ուզէ լարձակել կառավարութեան դէմ, բայց իր ունեցած իրաւունքը չատ դէր կեպով կը կիրարկէ. որ մը Հալաճեան էֆ.ի դէմ չլսուած խօսքեր ըսաւ այս բեմէն. որ մը անոր ուղղեր ջրատեր է ըսաւ. որ մէն ալ երբ քննդատելիք ուրիշ բան չգտաւ նախարարներու պատուին դէմ յարձակում գործեց. բայց դիտել կուտամ իրեն թէ՝ այս բեմը իրենը չէ, տալ օսմ. ազգին է. այս բեմէն ըսուած խօսքերը ազգին պատուին հետ առնչութիւն ունին. (Լ. Տիքրի.— Մենք ազգին շահերը կը պաշտպանենք). լռեցէ՛ք. մենք կուզենք որ այս բեմէն ամէն բան ըսուի, բայց պատուաւոր սահմանի մը մէջ միայն։ Դուք իրաւունք չունիք պատիւ հետ խաղալու. աղատ ձեռքերը երեւան հանելու պաշտօնը ձեզի տրուած չէ. դուք այդ բանը չեք կրնար ընել. այս ճակատը և այս ձեռքերը երբեք աղտոտած չեն. եթէ դուք ըսած էք այդ տեսակ բան մը, ես կըսեմ թէ ձեր ձեռքերը աղտոտած են (Լ. Տիքրի կէյզոդէզ). դուք պատուներու հետ խաղացիք, բան մը որ պատուաւոր մարդիկ չեն ըներ։ Այս բեմէն խօսած առենիդ, երբ օտար անուններու մասին կը խօսիք, պէտք է այդ ձեր խօսքերը հրատարակէք ձեր իսկ ստորագրութեան տակ, որ վնասակար չըլլան երկրին. ատենկ կ'ընեն Եւրոպայի մէջ. կարգ մը անուններու դէմ յարձակում ըրիք, անուններ պատուաւոր մարդոց, որոնք պէտք չէիք բերաննիդ առնել։ Կ'առաջարկէիք նաեւ որ ելեւմտական նախարարը հրաժարի. բայց առիկա դուք չէք կրնար ընել, որովհետեւ մենք ձեր վստահութիւնովը չէ որ այս պաշտօնին անցած ենք, այլ սա Իթթիհատի կուսակցութեան վստահութիւնովը (ծափեր) և օրքան ատեն որ անոնք կան, մենք ալ հոս ենք (ծափեր). այս երկրին մէջ հիանդութիւն մը կայ ըրիք, որպէս նախարարները չեն ուզեր չուտով վազ անցնիլ իրենց աթոռներէն. բայց հիանդութիւն մըն է նաեւ անոնց՝ որոնք անհամբեր են այդ պաշտօններուն տիրանալու համար. մենք ձեզի պէս ո՛չ նախարարութիւն մուրացինք և ոչ ալ նախագահութիւն (ծափեր)։ Ճավիտ պէյ վերջացնելով Լ. Տիքրիի պատասխանը, ըսաւ որ պէտք չէ ուրոպական թերթերու՝ Թանիր ու Թայմզի խմբագիրներուն նման մտածեն օսմ. մէպուսները. իսկ գալով այս երկրին, որուն համար մաղթեցիք որ վերջնապէս մերը ըլլայուն աշխատինք, կը վստահացնեմ ձեզի որ մերն է երկիրը և մերը պիտի ըլլայ (ըսուն ծափեր ամէն կողմէ)։

Կէս օրուան դադարէն վերջ Ճավիտ պէյ դարձեալ առանձինն պատասխանեց Պոշդի, Զօհրապի, Ֆեբիտի, Վլասոֆի և երկարատեւ ծափերու մէջ վար իջաւ բեմէն, ուրկէ վերջ Իթթիհատի լիսրը Թալաղ պէյի կողմէ արուած Թագրիրը, որով կառաջարկէր բաւական նկատել վիճաբանութիւնը՝ վստահութիւն յայտնելով ելեւմտական նախարարին, ընդունուեցաւ առաւար մեծամասնութեամբ։ Նոյնպէս ընդունուեցաւ Հասան Ֆէհմի էֆ.ի ամենաակարը որուն համեմատ Ճավիտ պէյի ճառը ապագրուելով պիտի ցրուուի Թարքիոյ ամէն կողմը։ Երեկուայքին պիտեմէ։

Գրիգոր

Ազգային Կեանքը

ՕՍՄ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ԴԻՄՈՒՄԸ

Պրուսիոյ Թէմրան գիւղախուռնին մէջ ամսոյս 6ին Քուրդերու կողմէ չորս սպանուած և երեք վիրաւորուած Հայերուն մասին Օսմ. Խորհրդարանի Հայ անդամներէն՝ Վանան էֆ. Փափազեանի ալ հեռագիր ուղղուած էլալով, յիշեալ երեսփոխանը իր պաշտօնակիցներէն Զօհրապ էֆ.ի հետ երեկ դիմեց ներքին և դատական նախարարներուն որոնք յայտարարեցին թէ՝ հեռագրական խիստ հրամաններ տրուած են, այս տեսակ դէպքերու կրկնութիւնը արգիլելու համար։ Գառաջիկայ շաբթու ալ օսմ. երեսփոխանները դարձեալ անդամներուն ևս դիմում պիտի ընեն գաւառի ընդհ. ապահովութեան համար։ Այս առթիւ Պարիւրքարանը ևս գործակատարին միջոցաւ դիմում ըրաւ։

ՌՈՒՄԻՏԻԿՈՆԻ ԴԻՊԳԸ

Գաղատիայէն Բարգէն եպիս. ամսոյս 23 Թուականով կը գրէ թէ ստուգած է որ Ռումիտիկոնի մէջ պատահած դէպքը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ պարզ կռիւ մը Թուրքի մը իր տանիքին վրայ հաւաքուած ձիւնը վար Թափած ատեն, զանոնք կը հաւաքէ հայու մը տանը առջեւ։ Հայը և Թուրքը փոխադարձաբար իրարու կը հայհոյեն. իրենց կը մասնակցին նաև ուրիշ Թուրքեր և հայեր այնպէս որ կռիւը կը մեծնայ։ Վախկոտ ոստիկանները, փոխանակ միջադեպը փակել Շանալու, վազելին կը դիմեն, թէ իրենց կանչը վտանգի մէջ է։ Վազելն Պողազլեանի գայմագամին կը հրամայէ որ օգնութեան երթայ. գայմագամը 6 ժամուան ճամբան, ձիւնին պատճառաւ երկու օրէն կ'երթայ և կեսարիայէն կը խնդրուի որ ժանտարմ զրկեն ու խաղաղութիւնը կը վերահաստատուի։ Բայց թիւրիմացութիւնը անկէ առաջ կուգայ որ վազելն փոխանակ խնդիրը մանրամասնութեամբը լաւ մը հասկցած ըլլալու, հեռագիր մը կ'ուղղէ ներքին գործերու նախարարութեան, խնդրելով որ արաստութիւն տրուի իրեն, ըստ թէ զինուորները զէնքի տակ կոչելու, աւելցնելով որ 1000 Հայեր հաւաքուած են և թէ իսլամութիւնը վտանգի տակ է։ Ներքին գործերու նախարարը այս արտօնութիւնը ձեռք բերելու համար, պատերազմական նախարարին դիմում կ'ընէ որ աւելորդ կը նկատէ ատանկ դիմումը։ Ահա ճիշդ այդ պահուն է որ վրայ կը հասնի խնդրին կարեւորութիւնէ զուրկ ըլլալը յայտնող երկրորդ հեռագիրը։

ՆՈՒԻՐ ՄԻԱՑՏԱԼԻՆ

Ամերիկայի Կրանիթ-Սիթիի դերասանական «Յառաջ» խումբը Ներկայացում մը տալով հասոյթը 5 անգլ. ոսկի և 3 շիլին զրկեր է Պարիարքարան, իբրեւ նուէր Միացեալին։

ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

Գաղատիոյ Բէնէն Տէվէլու գիւղացի Մկրտիչ Մարգարեանի աղջկան համար ըսուած էր թէ բռնի չէրի դասարան կանչուած է։ Գաղատիոյ ագաչնորդը ատուգած է դէպքը որ հեռեւեալն է։ Գիւղին երիտասարդներէն Ճիվան անուն երիտասարդ մը նշանուած էր այդ աղջկան հետ, բայց յետոյ նշանը եռ եղած էր։ Շէրիի դասարանը նկատելով որ ամուսնացած չէ դեռ, պէտք չէ տեսած զայն կանչելու։ Բայց խնդիրը հոն է որ՝ ներքին գործերու նախարարութեան կողմէ գաւառներու դատարաններուն ուղղուած հրամանգ մը կը հրամայէ այդ դասարաններուն որ չ'իլամաեն ալ-իսլամներու ամուսնական և ապրուստի վերաբերեալ խնդիրներու։

ՄԷԱՐԹԸ ԵՒ ՄԻԱՑՏԱԼԸ

Հանրնի Կաթողիկոսական Տեղապահը Պարիարքարանի մէկ հարցման պատասխանելով կ'ըսէ թէ՝ Միացեալի վարժարանը գոցուած չէ, միայն թէ վերջերս Մէարիֆի պաշտօնեան դիմում ըրած է վարժարանին մասին հարկ եղած տեղեկութիւնները ստանալու համար։

ՊԱՐՍԿԱՀԱՅՏԵՐԷՆ

Դավրէժի Հայոց առաջնորդը գրով մը կը խնդրէ Պարիարքարանէն դիմում ընել արտաքին գործերու նախարարութեան որպէս զի ազդարարէ Դավրէժի օսմ. հիւպատոսին, յարգել Հայոց ներքին գործերը, որովհետեւ լիւնալ հիւպատոսը ամուսնալուծական խնդիրներու գործադրութեան արգելք կը հանդիսանայ։

Վերջին Ժամ

ՊԱՇԱՐՄԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Լուֆթի Տիքրի պէյ, երեսփոխան Տերսիմի, երեսփ. Ժողովի նախագահին Թագրիր մը ասաւ. երկ բացատրութիւն պահանջելով թէ վարչական Հագդէ փաշա ինչո՞ւ պաշտպան վիճակին տարի մը ևս երկարաձգումը որոշած է առանց Խորհրդարանի հաւանութեան ենթարկելու։

ԶԷՍԹԸԼԻԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Պ. Զէսթըը Աժերիկեան դեսպանատան գործակատարին ընկերակցութեամբ երեկ այցելեց վարչական Հագդէ փաշայի որուն հետ երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց իր պատրաստած ծրագրի մասին։ Այս խորհրդակցութեան ներկայ գտնուեցաւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան խորհրդական Խալուսի պէյը։ Բիֆաթ փաշայի բացակայութեան պատճառով Զէսթըը՝ Խորհրդական Գուլսումեան էֆ.ի հետ տեսակցելէ վերջ, գնաց հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատունը ուրեղ, Սերվիչէն, Սէլահէտտին և Խալուսի պէյերու հետ եւս խորհրդակցելէ վերջ մեկնեցաւ։

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻ ԽՆԴԻՐ

Հելլէն սահմանագլխէն եկած տեղեկութիւններէ կ'իմացուի թէ Հելլէնները եկած են սահմանագլխի մօտ գիւղերու ժողովուրդին զէնք և ռազմամթերք բաժնել, ամրացնելով այդ կողմերու պատերազմական դիրքերը։

ԹԱՐՍՈՒՍԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Պեռական խորհուրդը իր երեկուան նիստին մէջ նկատի առաւ Թարսուսի մէջ Ջուրի հոսանքէն ստացուած էլեկտրական ոյժով լուսաւոր էլեկտրական գործարան մը հիմնելու և էլեկտրական լուսաւորութիւն հոստատելու համար խնդրուած արտօնութեան խնդիրը և որոշեց Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան կողմէ պաշտօնեայ մը զրկել, տեղւոյն վրայ քննելու համար խնդիրը։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԳԻՒՂԸ

Պաղատի երկաթուղիի գծին՝ Պուլկարլու-Ալա գիւղայի մասը, որ քառասուն քիլոմէթրոյ երկայնութիւն ունի, ձմրան եղանակին պատճառով դեռ կիսատուրա կը մնար։ Ասոր համար նոյն գիծին բացումը մէկուկէս ամիսի չափ յետաձգուած էր։ Նոյն մասին վրայ գանուող կայարաններուն համար պէտք եղած պաշտօնեաները ընտրուած և իրենց պաշտօնավայրը զրկուած են։

ԲԷՐԹԻ ՇԱՆԻ ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆԸ

Սիլէժամօկրաթի նորագոյն Յայտագիրը.— Բրիզանթէմ։ Երեք մորթոյր։ Մանկալուիկի սէր։ Վալսի փշի (գօմէտի)։ Ջուրի վրայ քալող մարդը։ Զիկզակ։ Ցավակիմ Միւռա։ Ձեպընթաց ամուսնութիւն (գօմէտի)։ Երկու ձեր ամուրիները։ Դէշ դիտումը։ Արիսաէն՝ անօրէնին եղբօրորդին։ Ընաիր երաժշտախումբ, ամէն գիշեր։ Սովորական գին։

ՍԱՐԷՊԻՆՆԻ ՓԷԼԻՍԻ ՄԷՋ

Բաթիճանի զուարճալի մարզանքը ամէն օր առիթ կուտայ զբօսաշրջիկներուն հաճելի ժամանցներու։ Յօրեկէն հաք ժամը 5էն մինչեւ 7½ և գիշերը ժամը 9էն մինչեւ 12 բաց է բաթինաժի սրահը։

1—5

ՊԱՀԻՐԻՑ ՄԷՍԱՐԻՖԱԹ ՏԱՑԻՐԼԻՍԻՆՏԷՆ

Պանիրէ նաղարը պէյ էֆ. հաղրէթլերինին վէ պիճիւմէ տէվարիրը պանիրէ բուէսասարանէն գապալ զէմանը ճուսուտ իրթէթի վէ չէհարչէնպիէ կիւնլերի պատեղզէվալ սահթ իքիտէն տէրտէ գասար օլարէնսան էրգասը մէգալիէին էվգաթը մէղքիւրէտէ միւրաճաաթ իթմէլերի լուզումունը իլան օլունուր։

21 չուպաթ 326

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Բարիզի Առեւտր. Դրատունը և Նոր Հասատասութիւններ անուն վաճառատունը որ կալաթա, Թիւնէլին քով Մէրթէպանի փողոց, թիւ 13 կը գտնուի, կը ծախեն գիտական գործեր և զանազան առարկաներ, ինչպէս, խոնանոցի անօթներ և ալիւմինիումով շինուած ապառներ, պիտիք. լէմներ, ժամացոյցներ, դիտակներ, առեւծեներ, լուսանկարչական գործիքներ, բէվոլվէրներ, հրացաններ և.այլն.։

Այս վաճառատունները կը կատարուին ամսական մեծաւորութիւնով (15 ղրշ.էն սկսեալով) որովհետեւ յիշեալ Հասատասութիւնները խիստ ընդարձակ գործեր ունին։

ԿԸ ՓՆՏՌԵՆ

Լուրջ բլասիկներ, որոնք հրապարակին խիստ ծանօթ ըլլան և գիտնան ֆրանսերէն։ Առատները դիմել Հասատասութեան յիշեալ Մասնաճիւղը։

ԹՈՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Բէրճէմպէ Բազար 26

ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌԶԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԿԻՍ ՏԱՆ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱԶՈՎ, ԲԷԹՐՕԼՈՎ, ՊԷՆԶԻՆՈՎ, ԵՒ ԱԼԿՈՕԼՈՎ,

ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թոմաս Ս. Թաքըր Տունը կը ներկայացնէ նաև ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ և անոնց մեքենաներուն կատարեալ զեռեզումը կը ստանձնէ. հողագործական

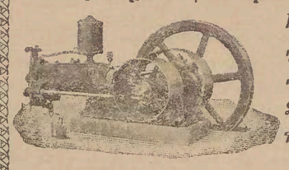

Ինքնաշարժ Մեքենաներ, Ելեկտրական Զգուշացումներ, Գործարանի Մեքենաներ և Գործիքներ, ամէն տեսակ Զրհաններ, Մոռկան մարքայով Զուլարանի Փոքրիկներ, Մանածի Մեքենաներ, են. են.։ 1—104

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐԲԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

400,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Իզմիր, Խարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327

Պոլիս, Պանչէ Գափու

ՍՏԱՄՊՈՒԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԱՄԷՆԷՆ ՃՈՒԽ ՄԹԵՐԲԸ

ՊԱՏՏԱՀԱՏՈՒԹ ԳՈՐԾԵՐ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԲ ԹՐԲԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ, ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ

Քառակուսի կանգունը 40 դրուշ արծաթ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՖԻԼԻՊ ԳՈՐԳԵՐ,

ՔԱՌ. ԿԱՆԳՈՒՆԸ 20 ՂՐՈՒՇ ԱՐԾԱԹ

ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԽԻՍ ՆՈՎԱՏԱՒՈՐ ԱՌԻԹ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԱԿԱՐԱՆ

26/11 Փետր.

Օսմ. միացեալ բացուեցաւ	ղրշ.	101—07
» վար գին		101—04½
» » բարձր գին		101—08
» » գոցուեցաւ		101—06
Բուլ. Երկ. բացուեցաւ	ֆր.	218—37½
» » վար գին	»	218—37½
» » բարձր գին	»	218—37½
» » գոցուեցաւ	»	218—37½
Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ	»	16—20
» Ժանիտանա	»	8—85
Օսմ. Ապահ. ընկ.	Լ. Օ.	4—67
Շերքէթի Խայրիյէ	»	50—
» » Օսմանլ	»	1—05
Գրէսի Ֆոնս. Լիվրա. հին	Ֆր.	337—
» » » նոր	»	272—
Թրանսվալ	»	58—50
Զարթիրէպ	»	42—50
Կ. Պոլսոյ քարաք	»	444—
Պանգ. Օթթօմ.	Լ. Օ.	19—75
Օսմ. ծխախոտի ընկ.	»	17—15
Օգիանթար քարէթ.	»	14—15

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԴԱ

Ազդ.— Քոնսոլիտէ 0/0ին 4 օսմ. փոխառութեան պարաթէօղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի որ այդ պարատթուղթերուն թիւ 42 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կ'աւարտի 1911 մարտ 1/14ին, Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին կիշէներուն կողմէ պիտի վճարուին մարտ 1/14էն սկսեալ, ամէն օր, կէս օրէն առաջ, ժամը 10էն մինչեւ 2½, կէս օրէն յետոյ, բացի կիրակի օրերէն. իսկ ուրբաթ օրերը՝ կէս օրէն առաջ ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։ Ի փոխարէն կտրօններու և ամօրթի ելած պարատթուղթերու, որոնց հետ պէտք է գտնուին թուակիր պօրտրօներ, պարատթուղթերու տէրերուն պիտի տրուի ընկալագիր մը։ Շրջաբերութեան թուականէն տասը օր յետոյ, այդ ընկալագիրը պիտի վճարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին կողմէ։

Կ. Պոլիս 27 փետր. 1911 8-7

ՏՕՔԹ. Ա. ՄԻՄԻՏԵԱՆ

(ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՏՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ)

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ապրի, Ականջի, Գրի եւ Կոկորդի

Մասնագէտ Ֆրանս. Սեն-Պէնուա ճիւանգանոցի, Ակնաբոյժ Աղոեսախնամի

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր 9-12 և 1-4 (Հ. Ե.) իր դարմանատունը՝ Բերա, Կալաթա-Սէրայ, Նախկին քլինիք Տօքթ. Էմէրեանի։

Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ ամէն օր մինչեւ կէսօր իր դարմանատունը։ 22

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՑՏԴԱՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄ

ԲՈՋՈՅԻՆ ՄԻՐԻՏԻՍՈՎ

Այս անվրիպելի և ազդու դեղը, որ դարերէն կը գործածուի, արժաժապէս կը բուժէ հին և նոր յօդացաւերը, յօդաբորբը, կաթուածը, զառանցանքի ցաւը, կողացաւերը և ամէն տեսակ ջղացաւութիւնները։ Այդ կարգի հիւանդները կրնան բուժուիլ այս դեղին շնորհիւ, պայմանաւ որ կանոնաւորաբար և ապահով արժեթուղթեր են ու չափաւոր գին մը ուներ։ Տարին վեց թիրաժ ունի։ Յառաջիկայ թիրաժը պիտի կատարուի 1911 փետր. 2/15ին։

Մեծ պարգեւը՝ 75,000 Ֆրանք

Երկրորդ պարգեւը՝ 10,000 Ֆրանք. ուրիշ 1998 թիւեր ալ զանազան գումարներ պարգեւ կը շահին։ Իւրաքանչիւր պարատթուղթի գինն է 166 ղրշ. 20 փարա, կանխիկ։ Գնումներու համար պէտք է դիմել Ղ. Բ. Ատալի և ընկ.եան (Բէյքոզ Բօրիւլէր Օթօման), Բիւլիւք Թիւնէլ խան, Կալաթա։ Անոնք որ արտասահմանէն կ'ուզեն պարատթուղթ գնել, պէտք է մանատրոսի ղրկեն կամ Պոլսոյ վրայ չէք մը քաշեն։

Տրուած է՝ ԴԱՐԲԴԻՆ ՊՈՍԹՃԻԵԱՆ

ՊԷՅՔԸՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

241 370 500 ԲԵՐԱ 500 370 241

ԱՆԿՈՂՆԻ ԿԱՁՄԱԾՆԵՐ ԵՒ ՅԱՐԱԿԻՑ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

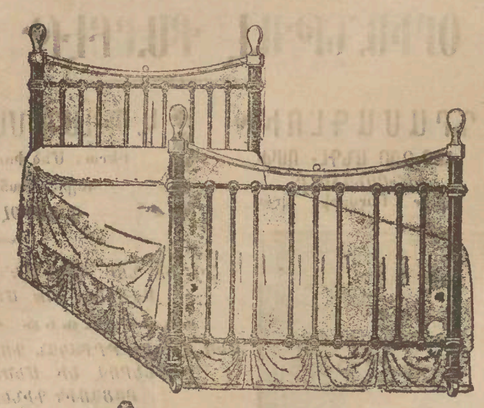

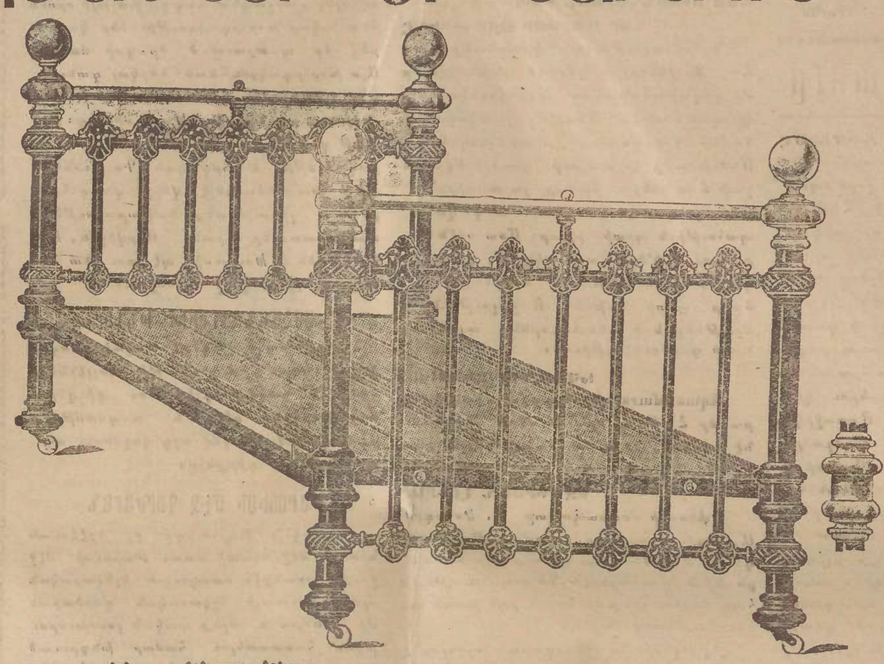

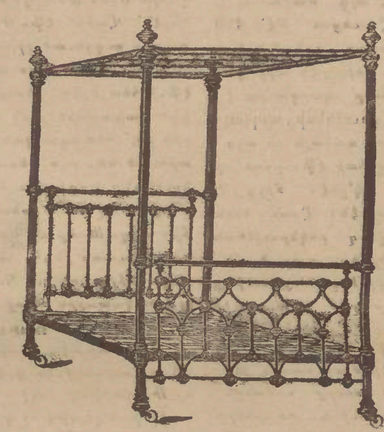

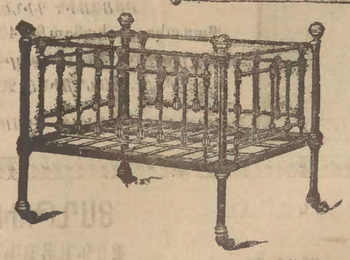

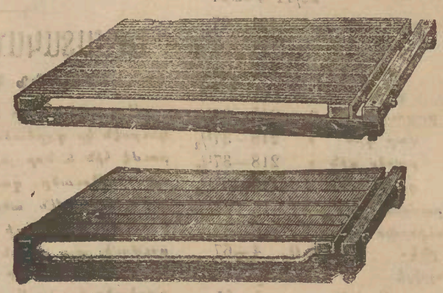

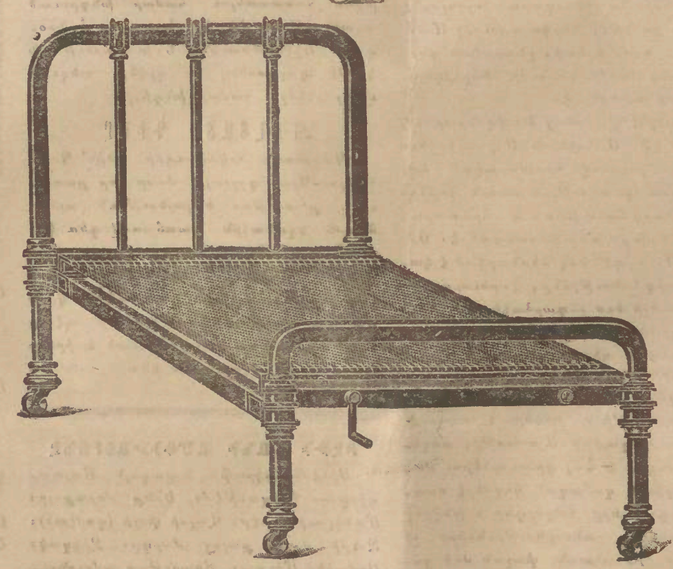

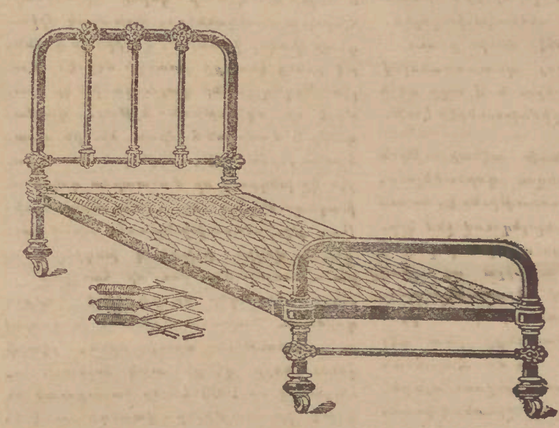

ՄԵԾ ՄՔԵՐՔ ՓԱՑՏԷ, ԵՐԿԱԹԷ ԵՒ ԱՆԱԳԱՊՂԻՆՋԷ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐՈՒ,
ՏՂՈՑ, ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԵՒ ՕԹԷԼԻ ՄԱՀՃԱԿԱԼԵՐՈՒՆ

ԲԱՑՈՒՄ ԱՑՐԵՐՈՒ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՓՈՔՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԳԵՑՏԵՂԷՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒՂԷՆ

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆՈՒՄ ՆՈՐ ԶԳԵՑՏԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

ԱՑՐԵՐՈՒ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՓՈՔՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ

ՎԱՑԵԼՈՒՉ ՁԵՒԵՐՈՎ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ